

HRVATSKA BANKA ZA
OBNOVU I RAZVITAK

HBOR - podrška hrvatskim izvoznicima

HBOR prati izvoznika u svim fazama izvoznog posla - od faze pregovaranja i pretkvalifikacije na međunarodnim natječajima s ponudbenim garancijama, izdajući pisma namjere za financiranje posla pa do samog zaključenja posla kreditirajući pripremu i naplatu izvoznih poslova.

Hrvatska banka za obnovu i razvitak je razvojna i izvozna banka Republike Hrvatske čija je osnovna zadaća poticanje ujednačenog regionalnog razvitka hrvatskog gospodarstva.

Uloga HBOR-a kao izvozne banke je pružiti izvoznicima niz financijskih proizvoda koje ima na raspolaganju i njihova konkurencija na međunarodnom tržištu kako bi se ravnopravno mogli natjecati za dobivanje posla. U okviru svoje zadaće poticanja izvoza, HBOR putem programa kreditiranja, izdavanja činidbenih garancija po nalogu izvoznika i osiguranja izvoznih potraživanja prati izvoznike u svim fazama izvoza, počevši od pregovaranja izvoznog posla pa do konačne naplate ostvarenog izvoza.

Uz programe namijenjene isključivo izvoznim poslovima, HBOR izvoznike prati i kratkoročnim i dugoročnim kreditnim linijama uz također povoljne kamatne stope. Tako su izvoznicima na raspolaganju investicijski krediti namijenjeni npr. proširenju i modernizaciji proizvodnje, izgradnji novih pogona, ali i različiti krediti za obrtna sredstva koji nisu nužno vezani isključivo za izvozni posao, već je korištenje tih sredstava namijenjeno povećanju konkurentnosti poduzetnika što je i preduvjet za ostvarivanje uspješnog izlaska na inozemno tržište.

FINANCIRANJE IZVOZA

Jedan od osnovnih preduvjeta za ostvarivanje uspješnog izvoza je osiguranje novčanih sredstava za nesmetanu proizvodnju, redovito izvršavanje obveza iz izvoznih ugovora, osvajanje novih tržišta i razvoj proizvoda sukladno zahtjevima tih tržišta te osiguranje novčanih sredstava za modernizaciju proizvodnje i uvođenje novih tehnologija.

Nužno je zaokružiti financijsku konstrukciju (izvoznik pri tome mora izvršiti analizu vlastitih mogućnosti, procijeniti potrebu za dodatnim financiranjem i sagledati raspoloživu ponudu kredita na financijskom tržištu) prije realizacije izvoznog posla, kako se ne bi dovelo u pitanje njegovo izvršenje.

Snaga tvrtke i njena konkurentska sposobnost u vrijeme zaključivanja ugovora ne ovisi uvijek samo o tržišno prihvatljivom proizvodu i prihvatljivoj cijeni, već i o opsegu raspoloživih novčanih sredstava za realizaciju posla te odobravanju kupcu povoljnih uvjeta plaćanja.

Kod realizacije izvoznog posla s jedne strane se nalazi izvoznik koji želi što prije naplatiti svoja potraživanja, a s druge strane kupac koji želi odgoditi plaćanje na što duži rok. Stoga je izvoznik, zbog rastuće konkurencije, prisiljen odobravati što atraktivnije uvjete plaćanja svojim kupcima, a što uzrokuje potrebu za vanjskim financiranjem izvoza i strah od neplaćanja.

PRUŽANJE POTPORE IZVOZNICIMA KROZ POSLOVE

I JAVNO NADMETANJE

- INFORMACIJE O BONITETU KUPCA
- GARANCIJA ZA SUDJELOVANJE NA MEĐUNARODNIM NADMETANJIMA
- KREDIT ZA INVESTICIJSKA ULAGANJA
- PISMO NAMJERE ZA FINANCIRANJE KUPCA U INOZEMSTVU

II IZVOZNI UGOVOR

- FINANCIRANJE PRIPREME
- GARANCIJA ZA POVRAT AVANSA
- GARANCIJA ZA DOBRO IZVRŠENJE POSLA
- OSIGURANJE ŠTETA TIJEKOM PROIZVODNJE

III IZVOZ (ISPORUKA) DOBARA I USLUGA

- KREDIT KUPCU U INOZEMSTVU
- KREDIT DOBAVLJAČA
- OSIGURANJE IZVOZNIH POTRAŽIVANJA

IV PLAĆANJE I OBVEZE PO ISPORUCI

- BANKARSKA GARANCIJA ZA OTKLANJANJE MANJKAVOSTI U GARANTNOM ROKU

FINANCIRANJE IZVOZA

Preko 500 hrvatskih poduzeća koristilo je kreditna sredstva po programu Priprema izvoza.

500

PROGRAM KREDITIRANJA PRIPREME I NAPLATE IZVOZNIH POSLOVA

[PRIPREMA IZVOZA / PRE - EXPORT FINANCE]

Ovo su krediti namijenjeni redovitom financiranju obrtnih sredstava, odnosno nesmetanom odvijanju proizvodnje roba za izvoz i premošćenju jaza do naplate potraživanja od kupaca u inozemstvu.

Tko može koristiti ova sredstva?

Sredstva su namijenjena trgovačkim društvima/obrtnicima registriranim u Republici Hrvatskoj koji posluju najmanje godinu dana. Korisnik ne mora biti već postojeći izvoznik, već ovim kreditom može financirati svoj prvi izvoz.

Kreditira se isključivo priprema izvoza i izvoz roba, dok je izvoz usluga isključen.

Kako podnijeti zahtjev za odobrenje kredita?

Kredit se odobrava putem poslovne banke te se izvoznik prvo mora javiti svojoj poslovnoj banci s kojom HBOR ima sklopljen Ugovor o suradnji i zatražiti odobrenje kredita po ovom programu. Kredit se ugovara u kunama bez valutne klauzule.

Kako se koriste sredstva?

Kredit funkcionira na revolving osnovi, na način da banka odobri izvozniku određeni limit, a on povlači kredit sukladno potrebama za pripremu i sukladno naplaćivanju iz inozemstva u određenom vremenskom razdoblju.

Na koji se rok odobrava kredit?

Kredit se odobrava na rok do godinu dana uz mogućnost produljenja ukoliko izvoznik ugovori nove izvozne poslove.

Koji su troškovi ishođenja kredita i kolika je kamatna stopa?

Prije ili istodobno s prvim korištenjem izvoznik plaća naknadu za obradu zahtjeva^[1], a za vrijeme korištenja plaća samo kamatu^[2] i/ili naknadu za rezervaciju^[3]. Također, sve troškove u svezi pribavljanja instrumenata osiguranja i provedbe osiguranja te brisanja i povrata provedenih osiguranja snosi izvoznik.

1) Naknada za obradu zahtjeva obračunava se jednokratno na iznos odobrenog kredita, a ovisno o roku odobravanja kredita iznosi:

- 3 mjeseca - 0,25%
- 6 mjeseci - 0,50%
- 9 mjeseci - 0,75%
- 1 godina - 1,0%, a najmanje 500,00 (petsto) kuna

2) Kamatna stopa je fiksna i utvrđuje se na način da se osnovna stopa uveća za maržu koja ovisi o ocjeni kreditnog ranga izvoznika i ponuđenih instrumenata osiguranja (kolateralizacija). Važeća osnovna stopa objavljuje se na internetskim stranicama Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja (www.aztn.hr) i stranicama HBOR-a.

3) Naknada za rezervaciju sredstava obračunava se na neiskorišteni iznos kredita u visini 0,25% godišnje.

Koji je najviši iznos kredita?

Visina iznosa kredita nije ograničena, a ovisi o proračunu potrebnih obrtnih sredstava, mišljenju poslovne banke, kreditnoj sposobnosti krajnjeg korisnika kredita, ostvarenoj visini izvoznih poslova, vrsti i kvaliteti ponuđenih instrumenata osiguranja, te raspoloživim sredstvima HBOR-a.

Koji su prihvatljivi instrumenti osiguranja za odobrenje ovog kredita?

Izvoznik dogovara instrumente osiguranja s poslovnom bankom, a oni mogu biti zalog na pokretninama i nekretninama, polica osiguranja kredita za pripremu roba za izvoz od političkih i komercijalnih rizika, mjenice i zadužnice, te drugi prihvatljivi instrumenti osiguranja sukladno uobičajenoj bankarskoj praksi.

Na koji način se produžuje korištenje sredstava po isteku roka?

Ako izvoznik želi koristiti kredit nakon dospijeca, potrebno je da poslovna banka HBOR-u najkasnije petnaest radnih dana prije dospijeca kredita uputi zahtjev s obrazloženjem. Uvjet za odobrenje produljenja postojećeg okvirnog revolving kredita je uredno te na vrijeme dostavljen Izvještaj o namjenskom korištenju sredstava i proračun potrebnih obrtnih sredstava, a obnavljanje će HBOR odobravati sukladno mogućnostima.

FINANCIRANJE IZVOZA

PROGRAM KREDITIRANJA IZVOZNIH POSLOVA KREDITIRANJEM KUPCA U INOZEMSTVU (KREDIT KUPCU / BUYER CREDIT)

Korištenje kredita po ovom programu jedna je od mogućnosti jačanja konkurentnosti izvoznika na inozemnim tržištima, a prvenstveno je namijenjen poticanju izvoza kapitalnih roba i usluga te predstavlja oblik srednjoročno-dugoročnog kreditiranja. Za kreditiranje velikih projekata HBOR može sredstva odobriti u suradnji s poslovnim bankama.

Kada koristiti sredstva po ovom programu?

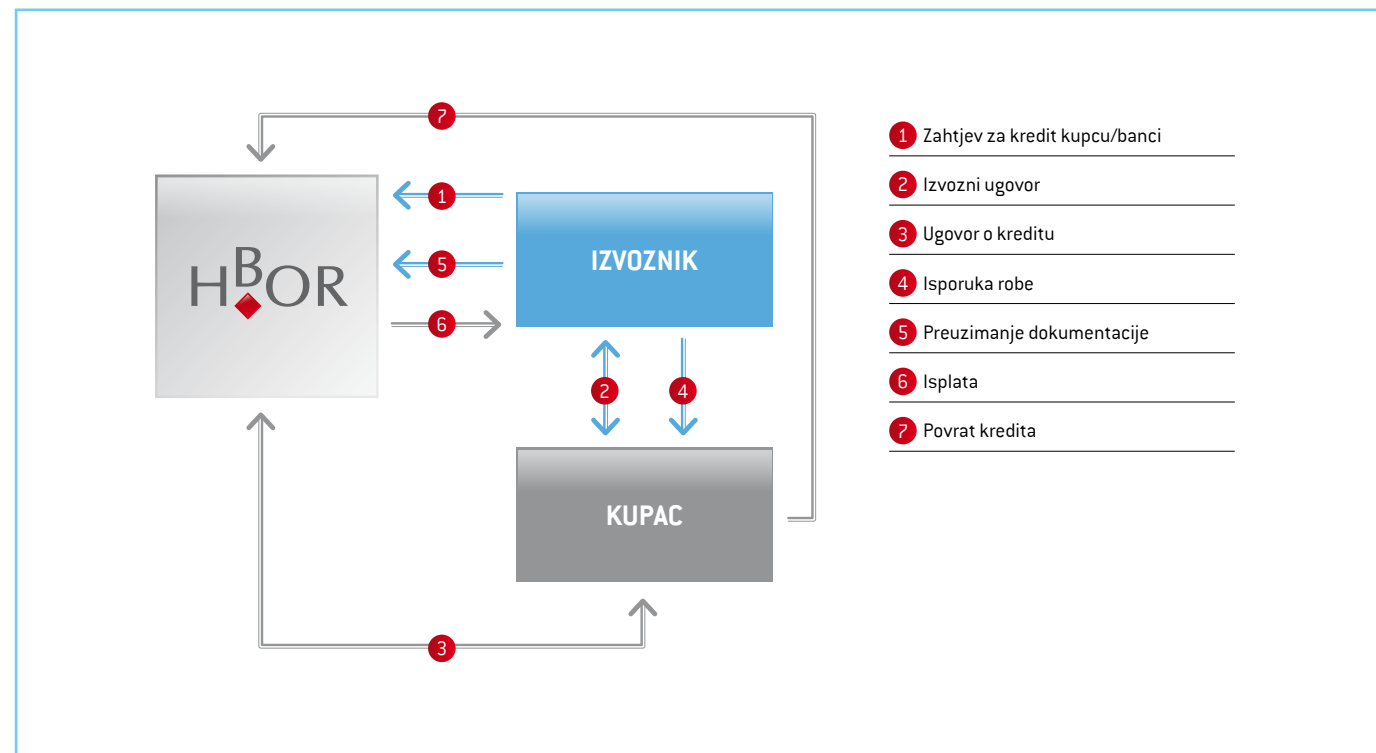
Ovi se krediti najčešće koriste za ugovaranje poslova putem međunarodnih natječaja kada je konkurentnost uvjeta kreditiranja jedan od kriterija za odabir izvođača/dobavljača. Pored toga, često kupac i pri izravnom ugovaranju traži izvoznika da mu omogući kreditiranje kupovine predmetnih dobara ili usluga.

Kome se odobrava kredit i tko ga vraća, a kome se isplaćuju sredstva?

Ovakva shema kreditiranja funkcionira na način da HBOR odobri kredit inozemnom kupcu ili njegovoj banci za kupnju hrvatskih roba i usluga, ali sredstva kredita uplaćuje direktno na račun izvoznika sukladno komercijalnom ugovoru u valuti izvoznog ugovora. Inozemni kupac ili njegova banka otplaćuje kredit sukladno uvjetima definiranim u Ugovoru o kreditu koji je zaključen s HBOR-om.

Kako se odobrava kredit?

Zahtjev za odobrenje kredita podnosi izvoznik i najbolje bi bilo kada bi se obratio HBOR-u već u fazi dogovaranja izvoznog posla ili prije izlaska na međunarodni natječaj. HBOR zatim analizira izvozni ugovor, procjenjuje rizik kupca (ili banke) i ponuđene instrumente osiguranja te donosi odluku o odobrenju ili izdaje indikativnu ponudu za kreditiranje (za potrebe sudjelovanja na međunarodnim natječajima).

Koje su prednosti za izvoznika ako ponudi kupcu ovakav kredit?

- Naplata izvoznog posla hrvatskom izvozniku odmah po isporuci
- Isplata na račun izvoznika u valuti izvoznog ugovora
- Kredit otplaćuje banka/kupac u inozemstvu
- Povećanje likvidnosti izvoznika
- Izbjegavanje rizika naplate izvoznog posla i valutnih razlika

Koje troškove ishođenja kredita snosi izvoznik?

Sve troškove snosi kupac.

Na koji se rok odobrava kredit?

Rokovi otplate ovise o vrsti robe koja se izvozi i za pojedine vrste iznose kako slijedi:

- Potrošna roba uporabnog vijeka do 1 godine i povezane usluge - do 6 mjeseci;
- Potrošna roba uporabnog vijeka preko 1 godine i povezane usluge - do 2 godine;
- Dijelovi i komponente i povezane usluge - do 5 godina;
- Kvizikapitalna dobra i povezane usluge - do 5 godina;
- Kapitalna dobra i povezane usluge - do 10 godina;
- Za financiranje izgradnje hidro i termo elektrana, projekte na bazi energije vjetra, geotermalne, solarne i bioenergetske projekte, projekte plimnih elektrana te projekte za pitku vodu i odvodnju - do 15 godina.

Koje troškove ishođenja kredita snosi kupac i kolika je kamatna stopa?

Naknada za obradu zahtjeva u visini do 1% od iznosa odobrenog kredita naplaćuje se korisniku kredita jednokratno, nakon potpisivanja Ugovora o kreditu, a prije prvog korištenja sredstava iz odobrenog kredita.

Na neiskorišteni iznos kredita obračunava se i naplaćuje naknada za rezervaciju sredstava u visini do 1% godišnje, počevši od datuma ispunjenja dokumentarnih preduvjeta iz Ugovora o kreditu do isteka roka korištenja.

Kamatna stopa može biti fiksna ili varijabilna. Visina fiksne kamatne stope ovisi o bonitetu kupca/banke, zemlji izvoza i izvoznom poslu. Varijabilna se kamatna stopa u pravilu utvrđuje na bazi primjenjive LIBOR ili EURIBOR stope uvećane za maržu čija visina ovisi o bonitetu kupca/banke, zemlji izvoza i izvoznom poslu.

Kamata se obračunava mjesečno, tromjesečno, šestomjesečno ili dvanaestomjesečno (ovisno o odabranom načinu otplate glavnice).

Koji je najviši iznos kredita?

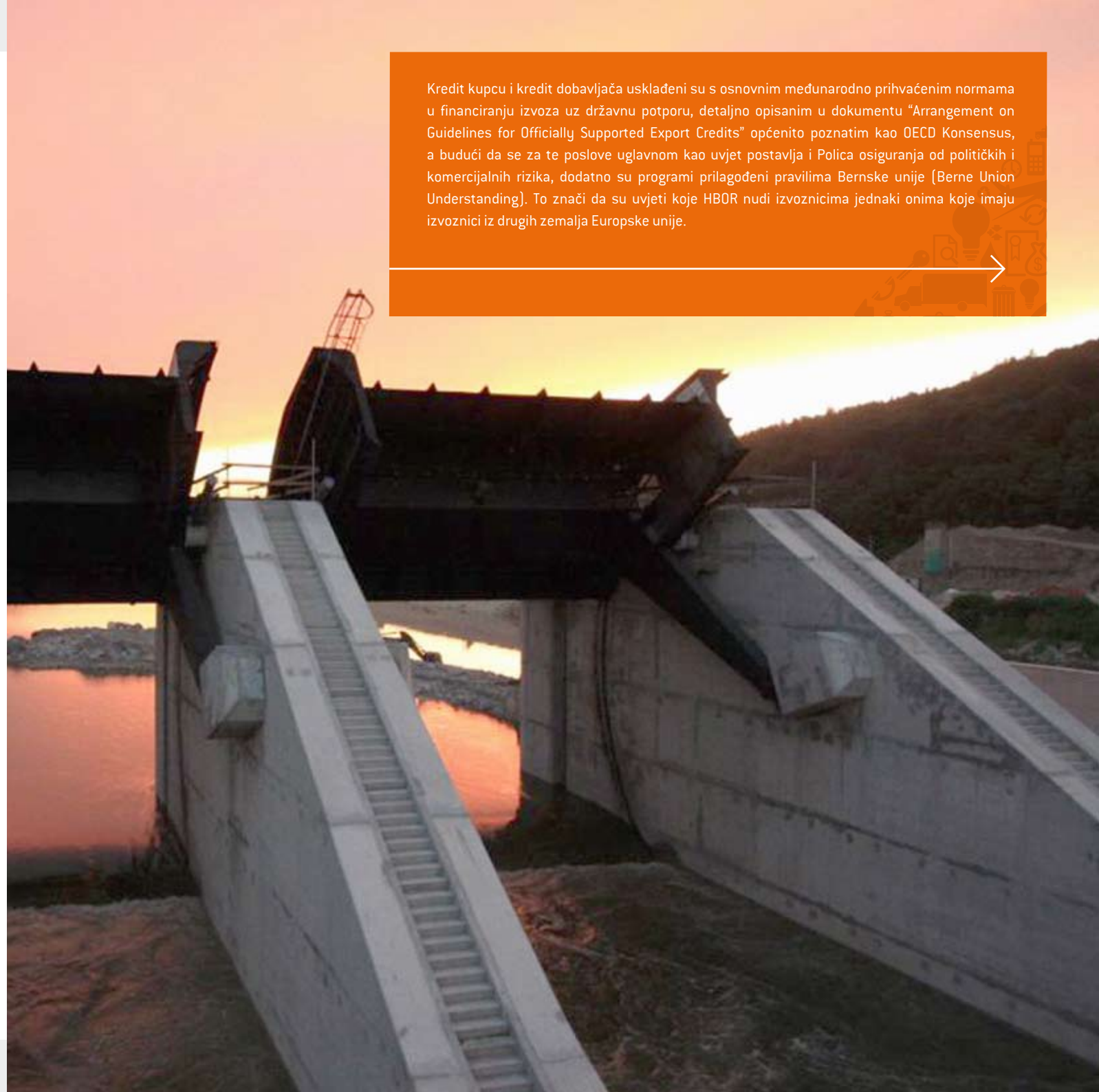
Kredit može iznositi najviše 100% vrijednosti izvoznog ugovora za rokove otplate do dvije godine, odnosno najviše 85% iznosa izvoznog ugovora za rokove otplate duže od dvije godine.

Za rokove otplate duže od dvije godine, u izvoznom ugovoru mora biti definirano avansno plaćanje koje mora biti izvršeno prije prvog korištenja kredita u najmanjem iznosu od 15% vrijednosti izvoznog ugovora.

Što HBOR traži kao osiguranje za ovaj kredit?

Za osiguranje urednog izvršenja obveza po ovim kreditima, HBOR će u pravilu tražiti policu osiguranja od političkih i komercijalnih rizika Republike Hrvatske, te sva druga prihvatljiva osiguranja.

Kredit kupcu i kredit dobavljača usklađeni su s osnovnim međunarodno prihvaćenim normama u financiranju izvoza uz državnu potporu, detaljno opisanim u dokumentu "Arrangement on Guidelines for Officially Supported Export Credits" općenito poznatim kao OECD Konsensus, a budući da se za te poslove uglavnom kao uvjet postavlja i Polica osiguranja od političkih i komercijalnih rizika, dodatno su programi prilagođeni pravilima Bernske unije (Berne Union Understanding). To znači da su uvjeti koje HBOR nudi izvoznicima jednaki onima koje imaju izvoznici iz drugih zemalja Europske unije.

FINANCIRANJE IZVOZA

PROGRAM KREDITA DOBAVLJAČA

(KREDIT DOBAVLJAČA / SUPPLIER CREDIT)

Korištenja kredita po ovom programu jedna je od mogućnosti jačanja konkurentnosti izvoznika na inozemnim tržištima u slučaju da njegov kupac traži kupnju robe na kredit. Program je namijenjen refinanciranju kredita kojeg je dobavljač svojem kupcu u inozemstvu odobrio izvoznim ugovorom.

Kome se odobrava kredit i tko ga vraća, a kome se isplaćuju sredstva?

HBOR odobrava kredit izvozniku i, po ispunjenju propisanih preuvjeta, odobrena sredstva kredita izravno se isplaćuju na račun izvoznika u valuti izvoznog ugovora. Kupac u inozemstvu otplaćuje kredit izvozniku (dobavljaču) na njegov račun otvoren u HBOR-u. Izvoznik trajnim nalogom podmiruje obveze prema HBOR-u s tog računa.

Kako se odobrava kredit?

Zahtjev za odobrenje kredita HBOR-u podnosi izvoznik koji nudi hrvatske proizvode (robe, radove i usluge) kupcu u inozemstvo i to u pravilu prije zaključenja izvoznog posla. Nakon zaključenja izvoznog ugovora o kupnji robe, radova ili usluga na kredit, zaključuje se Ugovor o kreditu između HBOR-a i izvoznika. Po zadovoljenju svih preuvjeta za isplatu, HBOR isplaćuje sredstva izravno na devizni račun izvoznika.

Koje su prednosti za izvoznika ako koristi ovaj kredit?

- Naplata izvoznog posla hrvatskom izvozniku odmah po isporuci
- Isplata na račun izvoznika u valuti izvoznog ugovora
- Povećanje likvidnosti izvoznika
- Izbjegavanje rizika naplate izvoznog posla i valutnih razlika

Koje troškove ishođenja kredita snosi izvoznik i kolika je kamatna stopa?

Naknada za obradu zahtjeva u visini do 1% od iznosa odobrenog kredita naplaćuje se izvozniku jednokratno, nakon potpisivanja Ugovor o kreditu, a prije prvog korištenja sredstava iz odobrenog kredita.

Na neiskorišteni iznos kredita obračunava se i naplaćuje naknada za rezervaciju sredstava u visini do 1% godišnje, počevši od datuma ispunjenja dokumentarnih preuvjeta iz Ugovora o kreditu do isteka roka korištenja.

Kamatna stopa može biti fiksna ili varijabilna. Visina fiksne kamatne stope ovisi o bonitetu kupca/banke, zemlji izvoza i izvoznom poslu. Varijabilna se kamatna stopa u pravilu utvrđuje na bazi primjenjive LIBOR ili EURIBOR stope uvećane za maržu čija visina ovisi o bonitetu kupca/banke, zemlji izvoza i izvoznom poslu.

Kamata se obračunava mjesečno, tromjesečno, šestomjesečno ili dvanaestomjesečno (ovisno o odabranom načinu otplate glavnice).

Kamata koju naplaćuje HBOR izvozniku ne mora biti jednaka kamati koju izvoznik obračunava kupcu po osnovi robnog kredita.

Trošak premije osiguranja za Policu osiguranja od političkih i komercijalnih rizika snosi izvoznik.

Na koji se rok odobrava kredit?

Rokovi otplate ovise o vrsti robe koja se izvozi pa tako za pojedine vrste iznose kako slijedi:

- Potrošna roba uporabnog vijeka preko 1 godine i povezane usluge - do 2 godine;
- Dijelovi i komponente i povezane usluge - do 5 godina;
- Kvazikapitalna dobra i povezane usluge - do 5 godina;
- Kapitalna dobra i povezane usluge - do 10 godina;
- Za financiranje izgradnje hidro i termo elektrana, projekte na bazi energije vjetra, geotermalne, solarne i bioenergetske projekte, projekte plimnih elektrana te projekte za pitku vodu i odvodnju - do 15 godina.

Koji je najviši iznos kredita?

Kredit može iznositi najviše 100% vrijednosti izvoznog ugovora za rokove otplate do dvije godine, odnosno najviše 85% iznosa izvoznog ugovora za rokove otplate duže od dvije godine.

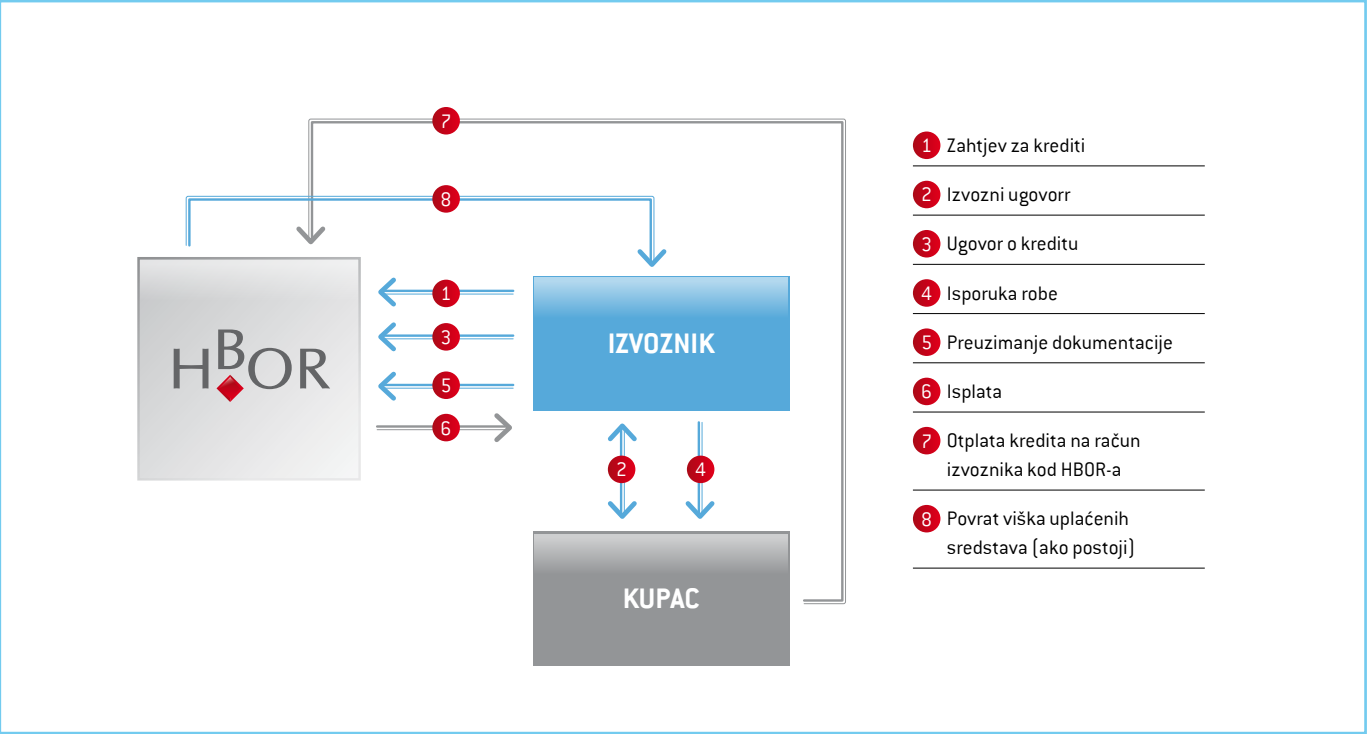
Za rokove otplate duže od dvije godine, u izvoznom ugovoru mora biti definirano avansno plaćanje koje mora biti izvršeno prije prvog korištenja kredita u najmanjem iznosu od 15% vrijednosti izvoznog ugovora.

Što HBOR traži kao osiguranje za ovaj kredit?

Za osiguranje urednog izvršenja obveza po kreditima temeljem ovog kreditnog programa HBOR će u pravilu tražiti: Policu osiguranja izravnih isporuka roba i usluga od političkih i komercijalnih rizika Republike Hrvatske izdanu u korist dobavljača i asigniranu na HBOR i prijenos potraživanja po izvoznom ugovoru koji je predmet kreditiranja u korist HBOR-a, a u tu svrhu će dobavljač otvoriti kod HBOR-a devizni račun na koji će kupac u inozemstvu uplaćivati dugovane iznose po izvoznom ugovoru.

Koji su troškovi ishoda kredita za kupca?

Kupac ne snosi izravne troškove ishoda kredita, ali dobavljač može prevaliti iste potpuno ili djelomično na kupca.

→ Koja je razlika između kredita kupcu i kredita dobavljača?

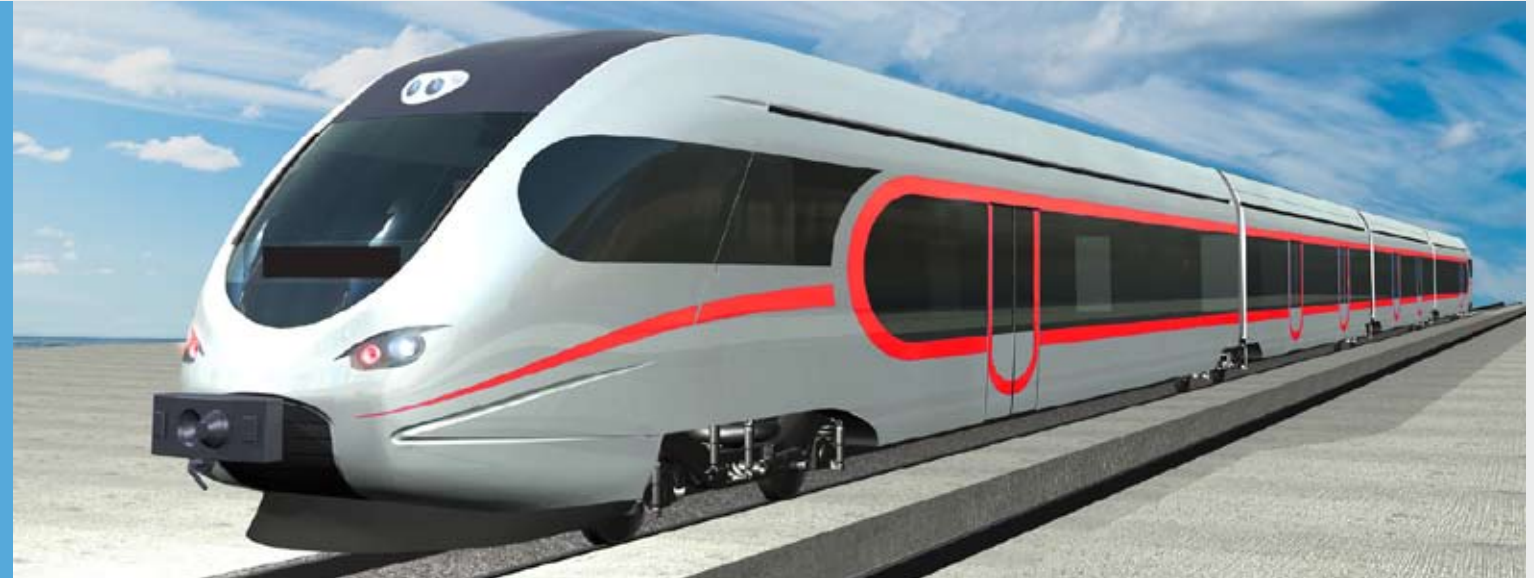
Kreditiranje dobavljača je još jedan oblik financiranja inozemstva, ali za razliku od kredita kupcu, HBOR ne odobrava kredit kupcu, već kredit odobrava izvoznik u okviru komercijalnog ugovora. S druge strane, izvoznik zaključuje Ugovor o kreditu s HBOR-om, koji mu uplaćuje sredstva izravno na račun temeljem uobičajenih dokaza o izvršenoj isporuci robe ili izvršenju usluge. Tako kreditni posao za izvoznika postaje gotovinski, a sredstva na ime otplatnih rata od stranog kupca usmjeravaju se direktno na račun HBOR-a. Obično su ovakvi krediti predviđeni za realizaciju srednjoročnih i dugoročnih poslova, te se često za ovaj oblik kreditiranja traži od izvoznika ugovaranje jednog od prihvatljivih instrumenata osiguranja potraživanja.

ČINIDBENE GARANCIJE PO NALOGU IZVOZNIKA

Često se u samoj fazi pregovora ili sudjelovanja na međunarodnim natječajima od izvoznika traži da osigura financiranje projekta, odnosno dokaže da ga je banka spremna pratiti kreditnim sredstvima i garancijama. U tim slučajevima, HBOR može izdati pismo namjere za financiranje budućeg posla, kao i pismo namjere za praćenje izvoznika potrebnim činidbenim garancijama. Na taj način izvoznik, i prije zaključivanja posla, ima zaokruženu ukupnu financijsku konstrukciju.

Namjena ovog programa je poticanje izvoza roba, radova i usluga hrvatskog porijekla na način da se izvozniku, u suradnji s poslovnim bankama, izdavanjem činidbene garancije omogući lakše sudjelovanje na međunarodnim nadmetanjima i zaključivanje Izvoznog ugovora.

Tko su korisnici činidbenih garancija?

Korisnik činidbene garancije može biti pravna osoba u inozemstvu koja raspisuje međunarodno nadmetanje i/ili namjerava zaključiti ugovor o kupoprodaji hrvatskih roba, radova ili usluga.

Tko podnosi zahtjev za izdavanje činidbene garancije prema HBOR-u?

Zahtjev za izdavanje činidbene garancije podnosi izvoznik koji namjerava sudjelovati na međunarodnom natječaju, odnosno koji namjerava zaključiti izvozni ugovor.

Koje vrste činidbenih garancija izdaje HBOR?

1) Garancija za sudjelovanje na međunarodnim javnim nadmetanjima

HBOR izvozniku pomaže pri sudjelovanju na međunarodnim nadmetanjima izdavanjem ponudbene garancije (Tender Guarantee ili Bid Bond/ Guarantee).

2) Garancija za dobro izvršenje posla

U slučaju izvoza opreme, strojeva, specijalnih proizvoda i/ili usluga, izvođenja investicijskih radova, HBOR izdaje garancije za dobro izvršenje posla u korist naručitelja u inozemstvu sukladno uvjetima Izvoznog ugovora (Performance Bond/Guarantee).

3) Garancija za povrat avansa

Kako bi izvozniku omogućio primitak avansne uplate koja mu služi za financiranje proizvodnje, HBOR korisniku izdaje Garanciju za povrat avansa (Advance Paymet Guarantee) u visini ugovorenoj između izvoznika i korisnika.

4) Garancija za otklanjanje manjkavosti u garantnom roku

Ukoliko su predmet izvoznog ugovora oprema, strojevi, specijalni proizvodi i/ili usluge, ili izvođenje investicijskih radova za koje izvoznik garantira ispravnost, taj se period običava pokriti Garancijom za otklanjanje manjkavosti u garantnom roku (Warranty Period Guarantee/Bond).

Koji su troškovi izdavanja garancije?

- Naknada za obradu zahtjeva

0,25% od iznosa izdane bankarske garancije, a najmanje 500,00 kuna. Naknada se obračunava i naplaćuje prije izdavanja bankarske garancije.

Kada se garancija izdaje u suradnji s poslovnom bankom izvoznika, HBOR i banka za svaki posao dogovaraju visinu naknade.

- Naknada u periodu važenja garancije

0,2% kvartalno na stanje garantirane obveze po garanciji, a najmanje 500,00 kuna.

Kada se garancija izdaje u suradnji s poslovnom bankom izvoznika, HBOR i banka za svaki posao dogovaraju visinu naknade.

OSIGURANJE IZVOZA

→ **Osiguranje potraživanja košta,
ali neplaćanje kupca još i više!**

UTJECAJ NENAPLAĆENIH POTRAŽIVANJA NA POSLOVANJE DRUŠTVA			
Visina nenaplaćenog potraživanja u EUR	Poslovanje uz profitnu maržu od		
	3%	5%*	10%
5.000	166.667	100.000	50.000
15.000*	500.000	300.000*	150.000
50.000	1.666.667	1.000.000	500.000
100.000	3.333.333	2.000.000	1.000.000

* Društvo koje posluje uz profitnu maržu od 5%, za pokriće relativno malog nenaplaćenog potraživanja od 15.000 EUR, mora povećati svoj promet za 300.000 EUR

Tržišna utakmica na međunarodnom tržištu vrlo je zahtjevna, a izvozni projekti nose niz rizika koji nisu uvijek očiti, no oni se mogu umanjiti odgovarajućim instrumentima osiguranja. HBOR je kao državna izvezno kreditna agencija uvela niz instrumenata izvezno kreditnog osiguranja kojima pruža mogućnost smanjenja i podjele rizika poduzetnicima koji izvoze.

Osim programa za izvoznike, HBOR nudi i poslovnim bankama i finansijskim institucijama mogućnost osiguranja izvoznih kredita.

Osim navedenog, može se osigurati i ulaganje investicija u inozemstvu, a kojima se štite hrvatski ulagači od mogućih političkih rizika na inozemnim tržištima.

Što se može osigurati?

HBOR u pravilu osigurava rizike koji su neutrživi, ali može osiguravati i one rizike za koje nema dovoljno ponude na privatnom osigurateljskom tržištu. Na taj način HBOR kao državna izvezno kreditna agencija dopunjuje postojeću tržišnu ponudu u skladu s regulativom Europske Komisije.

KRA TKOROČNO OSIGURANJE INOZEMNIH POTRAŽIVANJA

U današnjoj međunarodnoj razmjeni najčešći preduvjet realizaciji određenog izvoznog posla je mogućnost prodaje uz odgodu plaćanja.

Na taj način poslovni odnos s inozemnim kupcem pretvara se u kreditni odnos koji uza sebe veže dodatne troškove i rizike. Osim što se na naplatu potraživanja čeka duže, sama vrijednost takvog potraživanja bit će svakim danom sve manja.

Policom osiguranja naplate mogu se osigurati kratkoročna novčana potraživanja (u pravilu do 180 dana) prema kupcima u inozemstvu, a koja su nastala izvozom hrvatskih roba i usluga.

Koje su prednosti za izvoznika ako koristi policu osiguranja izvoza?

Osim zaštite poslovanja, izvozniku se pruža niz prednosti među kojima su najznačajniji:

- mogućnost prodaje uz odgodu plaćanja,
- povećanje konkurentnosti i posljedično rast prodaje,
- lakši izlazak na nova tržišta (smanjenje rizika),
- prijenos dijela rizika naplate na osiguratelja,
- lakši pristup izvorima financiranja.

Koji su rizici osigurani?

Policom osiguranja pokriveni su:

- 1) komercijalni rizici: kašnjenje u podmirivanju obveza od strane inozemnog kupca, insolventnost, stečaj i ovrha nad imovinom inozemnog kupca;
- 2) politički rizici: rat, pobuna, revolucija, moratorij na plaćanja ili slične mjere vlade koje sprječavaju slobodno plaćanje.

Je li moguće ostvariti osiguranje samo od komercijalnih rizika?

U pravilu nije moguće odobriti osiguranje samo od komercijalnog rizika. Policom osiguranja HBOR-a pokriva zajedno političke i komercijalne rizike.

Koliki je postotak inozemnog potraživanja osiguran?

Osigurana svota je osigurani iznos potraživanja prema pojedinom inozemnom kupcu. Osigurava se najviše do 85% iznosa potraživanja. Neosigurani iznos potraživanja (samopridržaj) predstavlja udio osiguranika u šteti.

Visina osigurane svote prvenstveno ovisi o planiranom izvozu prema kupcu, dinamici isporuka i naplate, zatim o bonitetu kupca, te iskustvu u poslovanju s kupcem. Zatražena osigurana svota trebala bi predstavljati najveću prosječnu izloženost izvoznika prema inozemnom kupcu.

HBOR u toku jedne godine prati svaki pojedini preuzeti rizik u osiguranje te zadržava pravo smanjiti iznos osigurane svote ili je ukinuti, kao posljedicu negativnih informacija o kupcu.

Koliki su troškovi police osiguranja?

Troškovi koji prate izdavanje police osiguranja:

1) premija osiguranja (premijska stopa ovisi o volumenu ugovorenog osiguranog izvoza, tržištima izvoza, bonitetima kupaca, rokovima naplate, grani industrije, dodatnim instrumentima osiguranja)

2) trošak bonitetnog izvješća (za ocjenu rizika pojedinog izvoznog posla potrebno je pribaviti bonitetno izvješće kupca od ovlaštenih agencija. Može ga pribaviti podnositelj zahtjeva ili ga HBOR može pribaviti u njegovo ime.)

3) naknada za obradu zahtjeva (naplaćuje se sukladno HBOR-ovoj Odluci o naknadama, u pravilu unaprijed na iznos zatražene osigurane svote)

Kakva je procedura odobrenja Police osiguranja?

Potrebno je dostaviti u HBOR ispunjeni Upitnik za osiguranje izvoza, zahtjeve za osiguranje pojedinih kupaca (obrasci se nalaze na Internet stranicama HBOR-a) te bonitetna izvješća inozemnih kupaca. Nakon provjere rizika, izvozniku se upućuje ponuda za osiguranje zajedno s Policom osiguranja.

Potpisivanjem Police od strane osiguranika ista postaje važeća. Tijekom razdoblja osiguranja osiguranik mjesečno dostavlja HBOR-u prijavu izvezeno robe i usluga temeljem koje se obračunava i naplaćuje premija osiguranja.

Što u slučaju kada inozemni kupac kasni s plaćanjem?

Prilikom problema s naplatom izvoznik treba pisano izvijestiti HBOR odmah po saznanju, a najkasnije u roku od 30 dana od dospeljeća potraživanja koje nije naplaćeno. Također je potrebno kontaktirati kupca te ustanoviti razloge kašnjenja. HBOR se u dogovoru s izvoznikom uključuje u postupak naplate te poziva kupca na podmirenje duga. Po prvom zakašnjenju plaćanja kupca potrebno je zaustaviti daljnje isporuke roba i usluga, kako se ne bi povećavala izloženost prema kupcu te samim time i potencijalna šteta.

Kada podnijeti odštetni zahtjev?

Osiguranik ima pravo na podnošenje odštetnog zahtjeva nakon nastupa osiguranog rizika. Ako je riječ o stečajnom kupcu, osiguranik može podnijeti odštetni zahtjev odmah nakon upisa potraživanja u stečajnu masu, a u

drugim slučajevima istekom 6 mjeseci od dospeljeća potraživanja. Iznos odštete koji se isplaćuje predstavlja iznos nenaplaćenog dospelog potraživanja umanjenog za samopridržaj.

Na koji način HBOR sudjeluje u aktivnostima naplate dospelog potraživanja?

HBOR odmah po zaprimanju pisane obavijesti o kupčevu neplaćanju, u dogovoru s osiguranikom šalje pisane opomene kupcu, pozivajući ga na promptno izvršenje svojih obveza.

Vrlo je važno reagirati odmah, odnosno ostati s kupcem u stalnom telefonskom i pisanom kontaktu. Također, važno je naglasiti da, uz pretpostavku prihvatanja odštetnog zahtjeva, HBOR sudjeluje u troškovima naplate potraživanja sukladno postotku pokrića.

U kojim slučajevima izvoznik nema pravo na odštetu?

Izvoznik nema pravo na odštetu ako nije platio premiju osiguranja, ako je dao neistinite informacije kod podnošenja zahtjeva za osiguranje, namjerno prešutio neke od bitnih informacija za zaključivanje ugovora o

osiguranju, ako nije izvršio isporuku roba i usluga sukladno ugovorenim uvjetima, ako postoje sporna potraživanja prema kupcu, ako nije u dogovorenim rokovima izvještavao HBOR o nenaplaćenim potraživanjima te ako se nije pridržavao odredbi zaključenog Ugovora o osiguranju.

Što su agencije za naplatu potraživanja?

Agencije za naplatu potraživanja su specijalizirana društva ili odvjetnički uredi koji po nalogu vrše naplatu potraživanja u slučaju kada vjerovnik nije u mogućnosti sam naplatiti svoje dospjelo potraživanje.

U pravilu agencije naplaćuju svoje usluge tek po uspješno obavljenom poslu. O navedenim agencijama za naplatu potraživanja detaljnije informacije i kontakte možete dobiti u HBOR-u.

OSIGURANJE IZVOZA

→ **Jeste li znali** da je u 2009. g. u zemljama zapadne Europe (17 zemalja) bilo ukupno 185.111 stečajeva, što je porast od 23% u odnosu na 2008.g.? U Italiji, koja je ujedno glavni inozemni partner Hrvatske, zabilježen je porast broja stečajeva za 40% te ukupan broj društava u stečaju u 2009.g. iznosi više od 9000. Broj društava u stečaju u Njemačkoj iznosi 34.600, što je porast za 16% u odnosu na 2008. godinu.

Što se tiče zemalja istočne Europe (Baltičke zemlje, Mađarska, Poljska, Slovačka, Češka, Slovenija i Rumunjska) broj stečajeva je porastao za 44 % s ukupnim brojem stečajeva od 55.000.

Neplaćanja zbog nelikvidnosti su porasla gotovo u svim granama, a prema broju stečajeva prednjače građevinski sektor, sektor metala te trgovinska djelatnost.

Tek su neka od vodećih gospodarstava u posljednjim mjesecima 2009. godine počela bilježiti izlazak iz recesije, ali se za većinu zemalja očekuje spori oporavak u narednim godinama.

SREDNJOROČNO - DUGOROČNO OSIGURANJE IZVOZA

Proizvodi srednjoročno-dugoročnog osiguranja namijenjeni su poticanju izvoza roba i usluga veće vrijednosti odnosno kapitalnih dobara uz rokove plaćanja duže od jedne godine.

Osiguranje kredita dobavljača

Osiguranjem kredita dobavljača izvozniku se osigurava naplata isporučenih roba i usluga od političkih i komercijalnih rizika nastalih temeljem

zaključenog komercijalnog ugovora. Dodatna korist police osiguranja je vinkulacija na poslovnu banku kao osiguranje povrata kredita kojim financira izvozni posao.

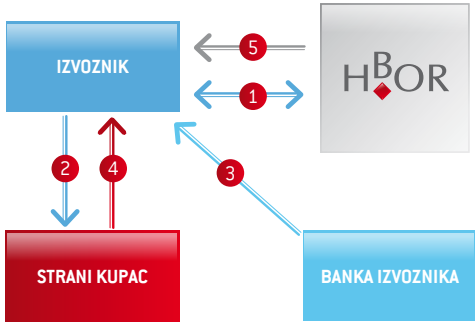
Najveća visina pokrića osiguranja naplate potraživanja je do 90%, a ovisi prvenstveno o riziku države izvoza.

Osiguranje kredita kupcu ili banci kupca

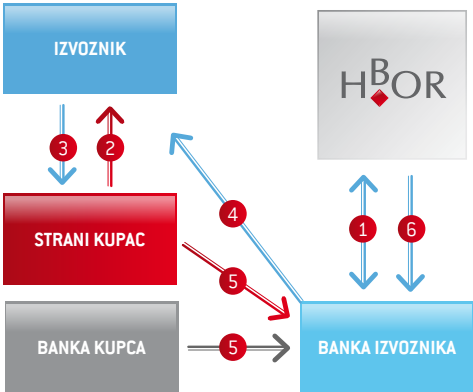
Osiguranjem kredita kupcu ili banci kupca omogućava se poslovnoj banci osiguranje naplate povrata kredita od komercijalnih i političkih rizika. Kredit se odobrava direktno inozemnom kupcu ili njegovoj banci u svrhu financiranja izvoznog ugovora, na način da se isplata iz kredita obavlja

izravno na račun izvoznika, a kredit otplaćuje kupac ili njegova banka u inozemstvu.

Najveća visina pokrića osiguranja kredita je do 95% te ovisi o riziku države kupca.

- 1 Izvoznik zaključuje ugovor o osiguranju s HBOR-om i plaća premiju osiguranja
- 2 Izvoznik isporučuje kupcu robu ili obavlja usluge
- 3 Izvoznikova banka odobrava izvozniku kredit, a Polica osiguranja se koristi kao instrument osiguranja
- 4 Strani kupac plaća robu, čime se zatvara obveza po kreditu kod banke
- 5 Ako strani kupac ne plati robu, HBOR isplaćuje izvozniku ili banci odštetu ako je Polica vinkulirana u korist banke

- 1 Zaključenje ugovora o osiguranju i plaćanje premije
- 2 Plaćanje avansa temeljem izvoznog ugovora
- 3 Isporuka roba ili obavljanje usluga
- 4 Isplata sredstava kredita
- 5 Otplata kredita
- 6 Isplata odštete ako strani kupac ili njegova banka ne ispune obveze

Osiguranje šteta tijekom proizvodnje

U okviru osiguranja naplate izvoznog ugovora ili izvoznog kredita kupcu/banci moguće je zaštititi izvoznika od rizika raskida ugovora od strane kupca, odnosno rizika nemogućnosti izvršenja izvoza. Policu osiguranja šteta tijekom proizvodnje moguće je ugovoriti kada se proizvodi roba po specijalnoj narudžbi i roba koju je nemoguće prodati drugom kupcu. Osigurava se nemogućnost izvršenja komercijalnog ugovora radi raskida ugovora od strane kupca ili nastanka nekog političkog rizika koji onemogućava izvršenje ugovora, kao što je uvođenje embarga na izvoz u zemlju kupca. Odšteta se izvozniku isplaćuje u visini stvarnih troškova nastalih u procesu proizvodnje određene robe umanjnih za postotak samopridržaja odnosno ugovorenog udjela izvoznika u šteti.

Osiguranje kredita za pripremu izvoza

Osiguranje kredita za pripremu izvoza namijenjeno je poticanju perspektivnih i brzo rastućih društava s kvalitetnim izvoznim programima te dokazanim mogućnostima izvoza kapitalnih dobara na inozemna tržišta. Ciljnu skupinu čine izvoznici koji su suočeni s nedostatkom obrtnog kapitala za pripremu izvoza te kada kreditorima ne mogu ponuditi uobičajene instrumente osiguranja kredita ili su isti nedostadni za ispunjenje uvjeta kredita. Osiguranje mogu zatražiti banke u Republici Hrvatskoj. Pokriće koje se po ovom proizvodu nudi je najviše do 80% iznosa kredita.

Osiguranje ulaganja u inozemstvo

Osiguranje ulaganja u inozemstvo namijenjeno je hrvatskim društvima koja se bave ulaganjima u inozemstvu u svrhu osiguranja od političkih rizika na koje ulagač ne može utjecati, a koji mogu ugroziti uspješnost ulaganja. HBOR pruža osiguranje od nemogućnosti i ograničenja transfera valute, izvlaštenja, rata i građanskih nemira, raskida ugovora od države primateljice te uskrate pravne zaštite. Osiguravaju se prvenstveno nova ulaganja. Osigurati se može ulaganje u novoosnovano društvo ili ulaganje u već postojeće društvo s ciljem proširenja kapaciteta i modernizacije.

Pokriće može iznositi najviše do 90% pojedinog ulaganja. U navedeni program uključuje se i MIGA (Multilateral Investment Guarantee Agency) u ulazi reosiguratelja ulaganja.

Jeste li znali da se Polica osiguranja može koristiti kao instrument osiguranja po kreditu iz kojeg ćete financirati izvozni posao?

KONTAKTI

Zagreb

Strossmayerov trg 9

tel: 01 45 91 666

fax: 01 45 91 721

e-mail: ured-uprave@hbor.hr

Financiranje izvoza

tel: 01 4591 512

fax: 01 4597 831

e-mail: izvoz@hbor.hr

Činidbene garancije

tel: 01 45 91 537

fax: 01 4597 832

e-mail: izvoz@hbor.hr

Osiguranje izvoza

tel: 01 4591 539

fax: 01 4591 547

e-mail: osiguranje@hbor.hr

Split - Područni ured za Dalmaciju

Matice hrvatske 31

tel: 021 430 732

fax: 021 430 733

e-mail: mkrneta@hbor.hr

Pula - Područni ured za Istru

Mletačka 12

tel: 052 381 900

fax: 052 381 900

e-mail: czubin@hbor.hr

Gospić - Područni ured za Liku

Kaniška 4

tel: 053 561 532

fax: 053 676 313

e-mail: ddrazenovic@hbor.hr

Rijeka - Područni ured za Primorje i Gorski kotar

Frana Kurelca 8

tel: 051 206 508

fax: 051 321 476

e-mail: vbartolovic@hbor.hr

Osijek - Područni ured za Slavoniju i Baranju

Tehnologijsko razvojni centar, Gajev trg 6

tel: 031 251 015

fax: 031 251 015

e-mail: hgalicic@hbor.hr

WWW.HBOR.HR

HRVATSKA BANKA ZA
OBNOVU I RAZVITAK